

Cijfers en tendensen 2021

CIJFERS EN TENDENSEN 2021

Evolutie van het aantal aangeslotenen per socialeverzekeringsfonds

Ondanks de gezondheidscrisis zien we in het jaar 2021 opnieuw een toename van het totale aantal aangesloten zelfstandigen zoals in de afgelopen jaren, met als eindbalans een totaal van 1.230.419 (795.291 mannen en 435.128 vrouwen). Dit is een stijging met 47.672 eenheden of + 4,03 % in vergelijking met 2020.

Deze groei betreft alle categorieën van aangeslotenen en alle bedrijfstakken, met uitzondering van de primaire sector (landbouw en visserij).

Na een daling tijdens het jaar 2020 stijgt het totale aantal starters opnieuw in 2021 (127.976 in 2021 / 116.597 in 2020 / 126.485 in 2019).

Evolutie van het aantal aangeslotenen (zelfstandigen + help(st)ers)

VERDELING PER AARD VAN BEZIGHEID

Bij de hoofdberoepen is er een stijging van 766.359 naar 786.772 eenheden (of + 2,66 %). Deze toename geldt zowel voor de mannen in hoofdberoep (van 505.562 naar 519.589 eenheden of + 2,77 %), als voor de vrouwen (van 260.797 naar 267.183 eenheden of + 2,45 %).

Het aantal zelfstandigen in bijberoep stijgt ook in 2021: 313.530 tegenover 293.567 in 2020. De mannelijke bijberoepers kenden een stijging van 169.422 naar 178.398 (+ 5,30 %) terwijl de vrouwelijke bijberoepers een nog sterkere toename kenden van 124.145 naar 135.132 (+ 8,85 %).

In het jaar 2021 zien we ook een stijging van het aantal zelfstandigen actief na pensioen(leeftijd): van 122.821 in 2020 naar 130.117 in 2021 (+ 5,94 %). De mannen kennen een stijging van 5,60 % (van 92.142 naar 97.304 eenheden), de vrouwen van 6,96 % (van 30.679 naar 32.813 eenheden).

Evolutie van het aantal zelfstandigen (zelfstandigen + help(st)ers)

PER BEDRIJFSTAK

Met uitzondering van de primaire sector blijven alle bedrijfstakken groeien. De stijging varieert echter per bedrijfstak.

Zo blijven de vrije beroepen hun sterk stijgende tendens voortzetten (van 374.418 naar 393.878 of + 5,20 %).

De nijverheid kent ook een stijging (van 276.278 naar 292.125 of + 5,74 %).

De stijging in de dienstensector en de handel daarnaast is beperkt, zij kenden een stijging van respectievelijk + 2,05 % (van 85.051 naar 86.797) en + 1,80 % (van 333.457 naar 339.468).

De primaire sector daalt met 1,08 %. In de landbouw is er een daling van 1,06 % (van 101.529 naar 100.448) terwijl de visserij terugvalt met 3,13 % (van 544 naar 527).

Evolutie van het aantal meewerkende echtgenoten

De laatste jaren is het aantal aangesloten meewerkende echtgenoten gedaald. Dit blijft ook verdergaan in 2021. Op 31 december 2021 waren 21.216 personen (2.919 mannen en 18.297 vrouwen) aangesloten als meewerkende echtgenoot [ministatuut: 2.312 (100 mannen en 2.212 vrouwen); maxistatuut: 18.904 (2.819 mannen en 16.085 vrouwen)], wat een daling van 1.344 eenheden of - 5,96 % betekent tegenover 2020. Zowel het ministatuut als het maxistatuut tonen een dalende trend: het ministatuut - 293 eenheden of - 11,25 %; het maxistatuut - 1.051 eenheden of - 5,27 %.

Aantal student-zelfstandigen

PER BEDRIJFSTAK

Sinds 1 januari 2017 kunnen de studenten die een zelfstandige activiteit uitoefenen genieten van het statuut student-zelfstandige.

Op 31 december 2021 worden er 9.114 student-zelfstandigen geteld vergeleken met 8.346 op 31 december 2020 (of + 9,20 %). De top 3 van de sectoren waar we hen terugvinden is identiek aan de volledige groep zelfstandigen. De vrije beroepen zijn het beste vertegenwoordigd met 3.494 student-zelfstandigen (38,34 %). Op de tweede plaats krijgen we de handel met 2.796 eenheden (30,68 %) en op de derde plaats de nijverheid met 1.441 student-zelfstandigen (15,81 %).

De verdeling per leeftijd toont aan dat de studenten vanaf 20 jaar oud het meeste gebruik maken van dit specifieke statuut.

Evolutie van het aantal aangeslotenen en het aantal starters

VOLGENS DE NATIONALITEIT

Op 31 december 2021 noteren we 160.839 aangesloten zelfstandigen en helpers van vreemde nationaliteit. Vergeleken met 2020 gaat het over een stijging met 10.356 eenheden of + 6,88 %. De Roemeense, Nederlandse en Franse nationaliteiten zijn het sterkst vertegenwoordigd. Het aantal Roemenen is fors gestegen vergeleken met 2020 (een stijging van + 13,19 %: van 35.933 in 2020 naar 40.671 in 2021). Vergeleken met vorig jaar kent het aantal Nederlanders ook een flinke stijging (van 18.916 in 2020 naar 19.828 in 2021 of + 4,82 %). Vergeleken met 2020 stelt men ook een stijging van het aantal Fransen vast (van 17.580 in 2020 naar 18.444 in 2021 of + 4,91 %).

In 2021 begonnen 33.337 personen met een vreemde nationaliteit met een zelfstandige activiteit. Hun aantal is gestegen vergeleken met het jaar 2020. Zij vertegenwoordigen 26,05 % van het totaal aantal starters (127.976 eenheden) wat meer dan 1/4 is (28,48 % in 2019 en 26,71 % in 2020).

Onder de groep niet-Belgische starters blijft de Roemeense nationaliteit in 2021 de 1ste plaats bezetten in de rangschikking van "grootste vertegenwoordiging van niet-Belgische nationaliteit" met 12.497 starters. Vergeleken met 2020 (11.056 Roemeense starters) betekent dit een stijging van 13,03 %.

In dezelfde rangschikking bekleedt Nederland de 2de plaats (van 2.551 in 2020 naar 2.619 in 2021 of + 2,67 %) en Bulgarije de 3de plaats (van 2.311 in 2020 naar 2.511 in 2021 of + 8,65 %).

Evolutie van de gemiddelde inkomsten

PER BEDRIJFSTAK

Het gemiddelde referte-inkomen van 2018 (waarop de voorlopige bijdragen 2021 berekend worden) bedroeg 23.971,85 euro. Dit betekent een procentuele stijging van + 9,93 %. Ter vergelijking: voor de referte-inkomsten 2017 (voorlopige bijdragen 2020) was dit 21.807,23 euro.

De verschillen per sector blijven groot. De hoogste gemiddelde referte-inkomsten zijn terug te vinden in de sector van de visserij (met daarin de rederijen): 34.288,41 euro.

De vrije beroepen kennen als sector op de tweede positie een gemiddeld referte-inkomen van 31.830,96 euro.

De gemiddelde beroepsinkomsten voor de verschillende bedrijfstakken kennen een stijging vergeleken met vorig jaar:

- Landbouw: + 2.229,27 euro of + 16,39 %
- Visserij: + 6.931,06 euro of + 25,34 %
- Nijverheid: + 1.342,43 euro of + 6,81 %
- Handel: + 3.065,31 euro of + 15,49 %
- Vrije beroepen: + 1.878,99 euro of + 6,27 %
- Diensten: + 900,39 euro of + 6,57 %
- Diversen: + 4.887,70 euro of + 25,83 %.

Evolutie van het aantal verzekeringplichtige vennootschappen

Op 2 jaar tijd bedraagt de stijging bij de verzekeringplichtige vennootschappen die de jaarlijkse bijdrage verschuldigd zijn meer dan 60.000 eenheden (565.782 in 2019 / 597.771 in 2020 / 627.057 in 2021).

Het aantal failliete vennootschappen gaat achteruit: 4.513 in 2021 tegen 5.020 in 2020.

Spreiding van het aantal gepensioneerden volgens het geslacht en de aard van het pensioen

In de regeling voor zelfstandigen neemt het totaal aantal gepensioneerden toe van 567.199 in 2020 tot 572.756 in 2021 (tellingsdatum = 1 januari).

De toename weerspiegelt zich enkel bij de personen die een rustpensioen met tarief als alleenstaande genieten (zowel bij de gehuwden als de niet-gehuwden). We merken al voor het 2^e opeenvolgende jaar een daling op van het aantal gezinspensioenen, rust- en overlevingspensioenen, en overlevingspensioenen en overgangsuitkeringen.